

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΕΞΕΛΙΞΗ

ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη, 312-1500

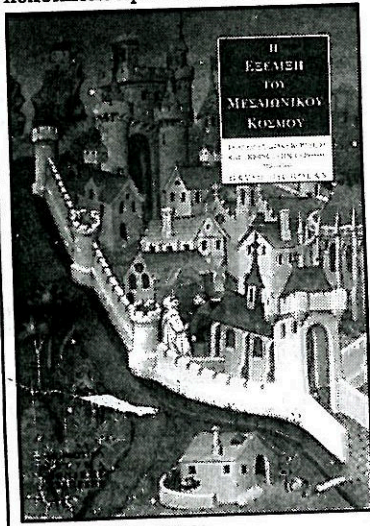
Του David Nicholas

Μετάφραση: Μαριάννα Τζιαντζή
Επιμέλεια: Μαργαρίτα Κρεμμυδά

Έκδοση του Μορφωτικού

Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης

Φιλοδοξία του έργου είναι να αποτελέσει επίτομη και συνάμα περιεκτική επισκόπηση της μεσαιωνικής Ευρώπης, αλλά και να ανταποκριθεί στην πολυπλοκότητα και τον πλούτο του

θέματος. Ως χαρακτηριστικό της μακράς αυτής ιστορικής περιόδου προβάλλεται η εξελικτική συνέχεια, η οποία είναι εμφανής ακόμα και στις εποχές κρίσης και αναδιατάξεων που χωρίζουν συμβατικά την ιστορία της Δύσης σε διαδοχικές φάσεις: συγκριμένα, τις εποχές ανάμεσα στον ύστερο ρωμαϊκό κόσμο και την «Ευρώπη των φυλών» του 6ου και του 7ου αιώνα, αλλά και ανάμεσα στον ύστερο Μεσαίωνα και τον 16ο αιώνα. Ιδιαίτερη έμφαση δεν δίνεται σε καμία περιοχή. Μολονότι η Γαλλία και η Αγγλία κυριαρχούν στη συνολική εικόνα, η Γερμανία, η Ιταλία και η Ισπανία παρουσιάζονται κι αυτές λεπτομερώς, χωρίς να λείπουν και εκτενείς ενότητες για το Βυζάντιο και το Ισλάμ, τους ισχυρούς γείτονες που άσκησαν τόσο σημαντική επιρροή στη μεσαιωνική Δύση.

Η προσέγγιση είναι, σε γενικές γραμμές, συγκριτική και λαμβάνει υπόψη τις κατά τόπους διαφορές όταν πρόκειται για την πνευματική ζωή, τους πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς, τη διακυβέρνηση και τις οικονομικές εξελίξεις. Ο συγγραφέας εξετάζει και τις πολιτικές ιδέες, αλλά διερευνά κυρίως την πραγματικότητα της δημόσιας διοίκησης και τους μηχανισμούς διακυβέρνησης της μεσαιωνικής Ευρώπης σε όλα τα επίπε-

δα -τοπικό, περιφερειακό, εθνικό. Ενώ τα περισσότερα εγχειρίδια μεσαιωνικής ιστορίας εστιάζονται στα πολιτισμικά στοιχεία που πηγάζουν από την Εκκλησία και όχι στην κοσμική πνευματική ζωή, εδώ τα πράγματα εξισορροπούνται, αφού εξετάζεται η κοσμική ζωή αλλά και ο λαϊκός πολιτισμός τόσο του πρώιμου όσο και του ύστερου Μεσαίωνα. Με τον ίδιο τρόπο αντιμετωπίζεται και η παιδεία: όχι απλώς ως παρελκόμενο της θρησκείας, αλλά και ως προσεκτικά σχεδιασμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης με πρακτικές εφαρμογές στους χώρους εργασίας. Η ίδια η θρησκεία μελετάται ως θέμα που απασχολούσε όχι μόνο τον κλήρο αλλά και το κοσμικό πλήρωμα της Εκκλησίας, γι' αυτό και υπάρχουν πληροφορίες για λαϊκές μορφές λατρείας. Τέλος, το κείμενο φανερώνει το ερευνητικό ενδιαφέρον του συγγραφέα για την ιστορία των γυναικών, της παιδικής ηλικίας και της οικογένειας κατά τον Μεσαίωνα.

ΣΑΛΟΝΙΚΑΙ, ΔΗΛΑΔΗ

ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ

Του Αλμπέρτου Ναρ

Εκδόσεις Νεφέλη

Το βιβλίο αποτελεί τη δεύτερη πεζογραφική δουλειά του συγγραφέα και περιλαμβάνει δεκαπέντε διηγήματα που ο ίδιος ταξινομεί σε τρεις ομάδες.

Η πρώτη ομάδα αποτελείται από εξί κείμενα που έχουν χαρακτήρα έμμεσης μαρτυρίας για το Ολοκαύτωμα. Πρόκειται για χαρακτηριστική διαπλοκή αυτοβιογραφίας και ιστορίας. Είναι φανερό ότι τα πρόσωπα και τα γεγονότα είναι πραγματικά, αν και αφού πέρασαν τόσα χρόνια δεν μπορούμε πια να ορίσουμε με βεβαιότητα το σημείο που η πραγματικότητα μετατρέπεται σε μυθοπλασία. Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο κείμενα. Και τα δύο έχουν θέμα την εμπειρία του συγγραφέα από τη θητεία του στο στρατό. Η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει επτά κείμενα που ολοκληρώνουν το ψηφιδωτό της σύγχρονης μοναξιάς του ήρωα αφηγητή, ο οποίος καταφεύγει σε περιστατικά της εφηβείας που τον συνέδεσαν με παλιούς αγαπημένους φίλους, οι οποίοι συνεχίζουν και σήμερα να τον στηρίζουν.

Ο Ναρ ανήκει στους βιοματικούς συγγραφείς. Χωρίς να απορρίπτει εντελώς τον επινοημένο μύθο, προτιμά να στηρίζεται σε μνήμες που τον έχουν σφραγίσει ανεξίτηλα. Τις μνήμες τις βιώνει και μέσα από την ιστορική πορεία και τις καταφορές της φυλής του που διασταυρώνονται με τη διαχρονική συνείδηση της γενέθλιας πόλης του. Ο συγγραφέας αρχίζει τη θεσσαλονικιώτικη λογοτεχνική

παράδοση του αυτοβιογραφικού πεζογραφικού λόγου, δημιουργώντας μια εντελώς προσωπική μυθολογία. Ο χώρος είναι πάντα η Θεσσαλονίκη. Και ο κόσμος του είναι η αποδεκατισμένη στο ολοκαύτωμα εβραϊκή κοινότητα, αλλά και οι αναμνήσεις της εφηβείας του.

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΣΦΥΡΙΖΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΥΠΕΛΑ

Του Θανάση Τριαρίδη

Το Φεβρουάριο του 1978 βρίσκεται νεκρή στο λόφο της Κουπέλας η Δομνίκα Φραντζή, μια παράξενη και αυτιστική δασκάλα. Χρόνια μετά, ένας από τους μαθητές της γράφει την ιστορία της. Στην ιστορία αυτή εμπλέκονται ένα φοβερό μυστικό, αλλόκοτα παιχνίδια, ακατονόμαστα πάθη και εμμονές, ένας απαγορευμένος λόφος, υπερφυσικά εμπόδια, φρικτά σημάδια του κακού. Πίσω απ' όλα κρύβεται ένα σχέδιο κυριαρχίας του κόσμου, μάγισσες, μητροκτονίες, στοιχειωμένοι έρωτες, κατάρες, ανεκπλήρωτες οφειλές, χείλη που σκορπούν το θάνατο. Τελικά, ο δρόμος της κυρίας Δομνίκας περνάει ανάμεσα από το καλό και το κακό, την ελευθερία και την αγάπη, και θα την οδηγήσει στην Κουπέλα: εκεί θα αναμετρηθεί οριστικά με τον άνεμο που σφυρίζει μανιασμένα ανάμεσα στις αμυγδαλιές του μαύρου λόφου.